NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 118 — 's BOSCH. — DONDERDAG, 31 DECEMBER 1829.

Italie.

ROME, 10 *december.*

De *Notizie del Giorno* van heden doet de bevolking van Rome tot 144,541 zielen opklimmen. Zij is, sedert één jaar met 2221 zielen vermeerderd. In het jaar 1820 bestond zij slechts uit 135,046 zielen.

Er zijn te Rome 33,639 huisgezinnen; 35 bisschoppen; 1,490 priesters; 1,984 monniken en religieusen; 1,390 nonnen; 287 ketters, Turken en ongeloovigen, de Israëliten daaronder niet begrepen; 107,070 katholijken; en 37,481 niet-katholijken.

— Den 3 dezer, de feestdag van den H. *Franciscus Xaverius,* wiens naam Z. H. bij den doop ontvangen heeft, begaf de Paus zich, in weêrwil van eenen verschrikkelijken regen, naar de *kerk del Jesu,* ten einde aldaar de mis te hooren.

Dit was de eerste keer, gedurende deszelfs pausschap, dat de heilige Vader deze kerk bezocht. Na de mis begaf Z. H. zich in de bidplaats der edelen, welke zich in het professie-huis bevindt, nam plaats op eenen troon, welke in gereedheid gebragt was, en verkondigde, in tegenwoordigheid van den kardinaal *Somaglia,* prefekt van de congregatie der *Ritus* en van den kardinaal *Odescalchi Ponente della causa,* zijne goedkeuring over twee wonderwerken van *Alfonso Liguori,* stichter van de orde der redemtoristen. De afkondiging van deze erkentenis geschiedde bij gelegenheid zijner zaligverklaring.

Een brief van Florence, door de *Gazette van Augsburg* medegedeeld, hield in, dat de H. Vader zich ten voordeele van de katholijken, aan het beheer van den Sultan onderworpen, had bezig gehouden. Wij meenen deze tijding op eene volstrekte wijze te kunnen tegenspreken. Het lot van die gelooviger wekt, wel is waar, het geheele belang van Z. H. op, maar het is niet wel te vermoeden, dat de Groote Heer, door geldelijke behoeften gedrongen, er in toestemt, om met meer achting de christenen te behandelen, die, zonder zich oproerig te betoonen, hunne geloofsgenooten met blijdschap ontvangen hebben. Het voorbeeld der Armenianen, in een tijdperk, dat de angst van den Sultan niet te vergelijken was met dien, welken hij thans ondervindt, is dáár, om te leeren, welke munt hij slaat.

Eene courant uit die stad kondigt aan, dat het gouvernement de bedoeling heeft, om de verzameling van oudheden te koopen, toebehoorende aan den prins van Camino, welke uit 2000 artikelen is zamengesteld.

Engeland.

LONDEN, 24 *december.*

Wij vernemen uit eene autoriteit, *die ons nimmer bedrogen heeft*, dat prins *Leopold* de persoon is, die in zich het meeste kans vereenigt om tot den troon van Griekenland verheven te worden. Frankrijk en Engeland zijn vóór hem en Rusland is hem niet tegen.

— Het openen der Zwarte Zee voor den uitvoer van koren van Odessa heeft reeds het gunstig gevolg gehad, dat de prijs der levensmiddelen in de Middellandsche Zee gedaald is. Door het niet meer trekken van granen uit Sicilie voor die behoeften zal het koren, hetwelk dat eiland te veel opbrengt, de markten van Italie en het zuiden van Frankrijk kunnen voorzien.

Frankryk.

PARIJS, 24 *december.*

Men weet, dat de heer *Bertin*, een der bestuurders van het *Journal des Debats,* wegens een artikel, hetwelk eindigde met de woorden: *Ongelukkig Koning! Ongelukkig Frankryk!* in regten is vervolgd en door de regtbank van eersten aanleg, tot zes maanden gevangenzetting is veroordeeld geweest. De heer *Bertin* heeft van dit vonnis geappelleerd en het koninklijke hof bij arrest van heden, heeft het vonnis vernietigd en hem vrijgesproken.

De heer advokaat *Dupin* de oudste, verdedigde de zaak van den heer *Bertin* en bewees, dat in het stuk, waarover de vervolging plaats gehad had, geene beleediging voor den persoon des Konings gelegen was; en eindigde met te zeggen: men moet den Koning de wezenlijke gesteldheid van Frankrijk onder het oog brengen, om hem met het volksverlangen bekend te maken, want het is billijk, dat de Koning altijd met de natie zij, wil de natie met den Koning zijn; het volk verlangt slechts de rust en de vastheid zijner instellingen, als zijnde het belang van Frankrijk in alle omstandigheden; plaatst deze woorden op het wapen van Frankrijk en gij zult geene overheersching, noch eenige verandeling, die u vereenigd zal zien, meer te duchten hebben. Indien de minderheid niets wil leeren, omdat zij niets vergeten is, zal zij nimmer de eer van Frankrijk genieten, de regtschapenheid huisvest in het hart des Konings; dat een elk dit doorluchtig voorbeeld volge en gij zult het einde van een rijk zien, welks loop den hemel zal verlengen.......

Na de uitspraak van het vonnis weêrgalmde de zaal van blijde toejuichingen, van bravo's en den kreet van *leve de Koning!* De heeren *Bertin* en *Dupin* de oudste, ontvingen eenstemmige gelukwenschingen.

— De laatste tijdingen over den staat van de aartshertogin *Maria Louisa* laten geene hoop voor hare genezing over; zij heeft haar geheel vermogen aan den hertog van Reichstadt bij testament gemaakt, en men zegt zelfs, dat zij haren doorluchtigen vader verzocht had, om aan dezen jongen prins, het hertogdom van Parma en Plaisance toe te staan.

— Op den 21 dezer is alhier in den ouderdom van 109 jaren overleden, *Lodewyk Eustachius Prevost,* ridder van het legioen van eer.

— Volgens brieven uit Bajonne, van den 14 dezer, zou Engeland ten gevolge van onderhandelingen met de gezanten van Frankrijk en Portugal, op grond, dat don *Pedro* zijnen wil daaromtrent had te kennen gegeven, don *Miguel* tot wettigen Koning van Portugal, eindelijk erkend hebben, en Frankrijk zou weldra dit voorbeeld volgen.

(De engelsche dagbladen echter, spreken deze tijding stellig tegen).

Nederlanden.

'S HERTOGENBOSCH, 30 *december.*

BERIGT. *De prys by inteekening op den* Noord-Brabander *is voor alle plaatsen des ryks ƒ 3-50, in de 3 maanden,* franco *tot aan het naaste postkantoor, en ƒ 3-00 voor deze stad.*

De heeren inteekenaren, welke het dagblad door de post ontvangen, worden gewaarschuwd, dat zy NIETS MEER, *dan den bovengezegden prys moeten betalen, daar het dagblad aan het postkantoor als een gefrankeerde brief beschouwd wordt.*

De prys der bekendmakingen is 15 cents *den regel, de brieven moeten* franco *worden toegezonden.*

Bij koninklijk besluit van den 29 dezer zijn, te rekenen van den 1 januarij 1830, de zaken, welke tot de kolonien betrekking hebben, onder een ministerie vereenigd met de zaken, thans behoorende tot de administratien van den waterstaat en de publieke werken en van de nationale nijverheid.

Bij dat zelfde besluit, heeft Z. M. het voorschreven ministerie, met het gedachte tijdstip, opgedragen aan den heer mr. *P. L. J. S. van Gobbelschroy,* onder den titel van minister voor den waterstaat, de nationale nijverheid en de kolonien.

Voorts zijn door Z. M. gedaan de navolgende benoemingen:

Tot minister van binnenlandsche zaken, in plaats van den heer *van Gobbelschroy,* jonkheer *E. C. G. G. de la Coste,* thans staatsraad, gouverneur der provincie Antwerpen.

Tot gouverneur der provincie Antwerpen, in plaats van jhr. *E. C. G. G. de la Coste* voorn., den staatsraad, jhr. *J. van Crombrugghe,* thans lid van de tweede kamer der staten-generaal en burgemeester der stad Gent.

Tot secretaris van den raad van state, in plaats van mr. *J. B. 's Jacob,* tot andere functien geroepen, jhr. *G. Beelaerts van Blokland,* lid van de tweede kamer der staten-generaal, thans regter in de regtbank van eersten aanleg te Rotterdam.

Tot secretaris-generaal van het departement van den waterstaat, de nationale nijverheid en de kolonien, den heer mr. *A. Brocx,* thans raad-adviseur bij het departement van binnenlandsche zaken.

— Men zegt, dat de generaal majoor *van Tengnagel,* onder den direkteur-generaal *de Eerens*, belast zal blijven met de directie van het personeel, en dat de verdienstelijke generaal-majoor *Reuter* zal vervangen worden door den agent van oorlog *Wagenaar.* Wij trekken deze laatste tijding echter in twijfel.

— De vrijheid, zoo als wij constitutioneelen, die willen, is geheel en al van den tegenwoordigen tijd (*modern*); noch de ouden, noch de gemeenebesten van lateren tijd hebben die gekend; de vrijheid bevorens, was de willekeur van weinigen, de verdrukking van velen; de vrijheid van heden is de gelijkheid van allen voor de wet, de willekeur van niemand. —

— De oppositie wil geen tienjarig budjet, zij wil geene transitoire wet, zij wil de ontbinding der maatschappij, zoo schreeuwden de (zoogenaamde) *Nederlandsche Gedachten*, het is thans *honderd* tegen *één* bewezen, dat zij het in deze voorzegging even als in alles mis hebben.

— Honderd tegen *één*, zoo en nog minder staat *van Maanen*

en zijne factie tot het nederlandsche volk, geen regt geaard Nederlander is het met dat zoogenaamde MONARCHAAL REGEREN eens. (*Byenkorf.*)

— Op de aanmerkingen van de afdeelingen der tweede kamer, heeft de heer *van Tets* geweigerd alle inlichtingen, nopens het bestellen van het fonds voor de nationale nijverheid mede te deelen; thans, in de zitting van den 19, heeft de heer *van Tets* wel de navolgende uitlegging willen geven:

«Dat door dit fonds eene menigte fabrieken der zuidelijke provincien en voornamenlijk het tullen fabriek van Oost-Vlaanderen bloeijen, en ik kan u de verzekering geven, zegt hij, dat GEEN dagblad, geen ENKEL persoon onder den invloed van het ministerie in den zin, welken men aan dit woord hecht, deel in dit fonds gehad hebben.»

Wij zullen dit voorwenden van den heer *van Tets* niet kwalificeren, maar hem alleen aan de drie besluiten herinneren, waarbij aan *Libry-Bagnano* eene kapitale somme van ƒ 85,000 uit de fondsen voor de nationale nijverheid is toegekend, *een persoon, geplaats onder dezen invloed van het ministerie, in den zin, welken men aan dit woord hecht.* (*Op deze besluiten staat* GEHEIM.) (*Courrier des Pays-Bas.*)

— Het *Journal* der provincie Luik maakt bekend, dat de ambtenaren van het openbaar ministerie bevel gekregen hebben, om de beginselen en het gedrag der regters van hun ressort te bewaken en daarvan een getrouw en naauwkeurig verslag aan den minister van justitie te doen.

— Het is onwaar, zegt de *Courrier de la Meuse*, dat hij, aan wie ook, in het groot hertogdom Luxemburg voorschriften van petitien heeft doen geworden; dit dient tot antwoord aan den *National* en van dieggenen, welke zijne zijde ... bevestigen wij, dat de *adnaapen*; maar van den anderen ... schriften in het hertogdom heeft doen omloopen en dat de marskramers dier petitien de ingezetenen afschrikken, bedreigen en alle mogelijke pogingen aanwenden, om *handteekeningen* te winnen.

— De beide generale directien, welke bij koninklijk besluit van den 25 dezer, voor de marine en van oorlog zijn daargesteld, zullen in 'sHage gevestigd worden.

— Indien men aan het *Journal de Liege* geloof mag hechten, dan zou het *collegium philosophicum* in eene militaire school herschapen worden; men voegt er bij, dat het lokaal voor eene dergelijke instelling zeer geschikt is.

— Men verzekert ons, dat het ministerie aan de gouverneurs der provincien tienjarige en eenjarige budjets had afgezonden, met bevel, om dezelve met den 1 januarij 1830 ten uitvoer te brengen, al werden zij zelfs door de staten generaal verworpen. (*Courrier des Pays-Bas.*)

— De heer *Eduard Ducpetiaux* heeft gisteren door eenen deurwaarder, den heer procureur-generaal *de Stoop* en den heer directeur der burgerlijke gevangenis van Brussel gesommeerd, om hem ten gevolge der *expiratie* zijner straf, in vrijheid te stellen. Op den 13 december 1828 veroordeeld zijnde tot eene gevangenis van één jaar, moest de heer *Ducpetiaux* deze maand in den kring zijner familie terugkeeren. Maar men brengt tegen hem in eene praktijk van het parket en van den kerker, en dank aan de gaping der wet, bij gebrek aan eene volledige magt, om over de regtvaardigheid van zijne vraag te oordeelen, zal hij de kracht bezitten, om zich te onderwerpen, en den 27 januarij aanstaande af te wachten, de verjaardag zijner voorziening in cassatie; want wij gelooven niet, dat het nieuwe uitstel der discussie over het voorstel van den achtbaren heer *de Secus*, hem nog de hoop kan overlaten, om gebruik te maken van het *beneficie* van deszelfs aanneming door de drie takken der wetgevende magt. Ons blijft derhalve niets meer over, dan om wenschen te doen, dat de aanneming ten minste de gevangenschap van den heer *de Potter* moge verkorten, die, buiten dat, nog tot het midden der maand julij van het aanstaande jaar zoude verlengd worden. (*Courrier de la Meuse.*)

— Men leest in den *Courrier de la Sambre*:

«Op het eerste alarm, dat de petitien in het groot-hertogdom in omloop waren, nam de heer inspecteur over de scholen van het distrikt Virton zijnen stok, en begaf zich op zijne tournée, met oogmerk om de kleinen en grooten, de aan- en afwezigen te beheerschen. Hij loopt, hij gaat rond, hij gaat overal binnen, hij doet onderzoek, hij doet vragen, hij houdt redevoeringen en eindigt met op eenen dreigenden toon te verklaren, dat hij, ingeval men goedvindt te petitioneren, daarover aan den gouverneur zal schrijven.» (*Idem.*)

— Dezelfde *Courrier* maakt eenen brief van eenen petitionaris uit het groot-hertogdom Luxemburg bekend, welke zich over de kuiperijen beklaagt, die men aanwendt, om de contra-petitien te teekenen; dit voorzeker zijn geen priesters, maar ministeriële dienaren, en nu ziet men, hoedanig de handteekeningen verkregen worden; doch dit alles zal *van Maanen* en consorten zeggen, is geschied uit eigen beweging en vrijen wil!!!

— De heer *Douffet*, priester te Bolland, heeft aan den *Courrier de la Meuse* eenen brief geschreven om den *Courrier Universel* te logenstraffen, die beweerd heeft, dat deze tachtigjarige priester niet uit eigen beweging en met vrijen wil het verzoekschrift nopens de vrijheid der drukpers geteekend ... de pasteors en kapellanen van vele andere gemeenten verzetten zich tegen de leugenachtige en verdichte voorstellingen der ministeriële dagbladen, die, nu de geestelijkheid niet alleen de vrijheid van onderwijs, maar sedert dat de koninklijke boodschap (welke bij den gebrandmerkten *Libry-Bagnano* en naast hem de eerwaardige *Bredasche Courant*, als ministeriële tolken, zoo veel bijval vindt en voor de *waarheid* zoo veel heils voorspelt) het licht ziet, ook de bij de grondwet gewaarborgde vrijheid der drukpers verzoekt, allen vuigen laster te baat nemen, om, door vijandige redeneringen en scheldwoorden, welke niets bewijzen en geen antwoord waardig zijn, maar integendeel de verachting van iederen weldenkenden wegdragen, de onnoozelen te misleiden en voor geld, ten koste der natie, het ministerie ten dienst staan.

Hoe moeten zij niet verlegen zijn en schaamrood zich achter de schuilhoeken van leugen en laster verschansen, terwijl zij niet door daadzaken en redenen kunnen overtuigen, maar door brullen, razen en tieren hun oogmerk te vergeefs zoeken te bereiken.

— Men zegt, dat de wet op de drukpers door het gouvernement zal ingetrokken worden, en dat de wet op het onderwijs, volgens de denkbeelden van den minister van buitenlandsche zaken, zal worden gewijzigd. — Men zegt, dat men bepaald heeft, om groote veranderingen in het financiële stelsel des koningrijks daar te stellen. — Men zegt, dat de discusien over het budjet grootendeels de ongelukkige vooroordeelen hebben doen verdwijnen, welke het aan verkeerde raadslieden gelukt was, in den monarch uit te boezemen. — Men zegt, dat de Koning verwonderd is geweest over de gematigdheid, welke de redevoeringen der bra... (*Courrier de la Meuse.*)

Aan de Redactie.

DE STEM UIT SINT HELENA

van het ADVERTENTIE-BLAD,

nader getoetst en vergeleken.

Het diep ingekankerd vooroordeel tegen de belijders der aloude roomsch katholijke leer schijnt bij vele hervormden tot in het merg en gebeente te zijn doorgedrongen. Men moet deze verstandsverblinding betreuren, wanneer zij met een goed, edel, welmeenend hart gepaard gaat; den blinden broeder liefderijk bejegenen, en van den alles verzachtenden tijd de genezing dezer zielskwaal geduldig afwachten. Maar er bevindt zich ook onder de hervormden een aantal kwaadwillige dweepers, die eene geheel andere behandeling verdienen. Dit zijn zoodanige vroomaards, die, onder het schijnheilig mom van regt, uit langdurig onregtvaardig bezit afgeleid, op allerlei soort van voortdurend misbruik zoo gaarne ongestoord zouden willen azen.

Dit verbiedt de heilig bezworen grondwet. — De maar al te lang verdrukte en mishandelde roomsch katholijken verlangen, met iederen weldenkenden, regtschapen Nederlander, de toepassing der edele beginselen van de grondwet; zij verkiezen onder haar weldadig gebied, het onregt niet langer te dulden. *Hinc illæ lacrymæ!* Vandaar al dat gemaal, dat lievig geschreeuw van staatkundige roofgieren, die hun aas niet willen verlaten, door hervormde voorkeur hun toegeworpen. — Vandaar, dat onophoudelijk, geweldig uitbraken van allerlei lasterlijk addergespog, met hetwelk dit gebroedsel zich bezoedelt in de meeste noordsche dagbladen, welligt ook al heimelijke loontrekkers van het nijverheids-millioen, of bezoldigde werktuigen van ministeriële dwingelandij. — Door hervormde dweepzucht alleen worden de ZAKEN zoo ligtzinnig over het hoofd gezien, om den benevelden blik te vestigen op *personen*. — *Fontan! Fontan!* roept men, wat raakt ons die fransche vreemdeling? die onbeschofte verachter van het eerbiedwaardig noordelijk deel onzes vaderlands! Hoe kunnen de heeren staten-generaal hunnen kostbaren tijd met zulk eenen ellendeling verspillen, die zijn lot dubbel verdient? — Zoo blijft vooroordeel op den niets afdoenden persoon hechten, terwijl het onberekenbaar gewigtig beginsel van algemeene veiligheid, door schending der grondwet gevaarlijk bedreigd, geheel wordt vergeten; — eene veiligheid, welke onze grondwet, ook ten aanzien van zich wetmatig gedragende vreemdelingen, in de stelligste klare bewoording heiligt, welke geene willekeurige uitlegging duldt. — Zoo worden alle, ook de handtasbaar regtmatigste grieven der groote meerderheid van het nederlandsche volk, met honende scheldnamen bespot van *woelzieke partyzucht*; van nietig geschreeuw eener *listige en gevaarlyke factie*, aan welke men niets moet toegeven, enz.

De geschiedenis, de onzijdige geschiedenis leert ons, dat dit de gewone kunstgreep is der overheersching, die het nijpend gebrek voelt aan deugdzame gronden, om de bezwaren, de regtmatige bezwaren der onderdrukte partij te wederleggen. — Zoo werd ook vroeger een belangwekkend gedeelte onzer landgenooten, door hervormde dweepzucht hevig geteisterd, met den schandnaam van *Loevensteinsche factie* gebrandmerkt.

Zulke ellendige wapenen durven zij nog heden aangorden, die vol eigenwaan, zich boven alle godsdienstig vooroordeel verheven

achten, en uit de hoogte hunner ingebeelde verstandsverlichting eenen verachtelijken blik van medelijden werpen op de roomsch-katholijken, even als op eenen armzaligen hoop van domme slaven, aan priesterlist, en jesuitenstreken ten prooi, de tuchtroede des gewelds overwaardig. — Zelfs de verstandigste dagbladen in het noorden van ons vaderland zijn min of meer met dit vooroordeel besmet: de meesten, zoodra zij de eene of andere roomsche aangelegenheid behandelen, verliezen die kalmte van geest, welke het edel kenmerk is van gezond verstand; zij ontbranden in toorn, en krijgen eenen toeval van blinde partij woede; nu zien zij een ijzingwekkend schrikgedrocht: *jesuiten!!!* Dat monster moet met vereenigde krachten worden neêrgeveld, terwijl de sluwe ministeriële dwingelandij, zegevierend zich tot het toppunt eener allergevaarlijkste magt verheft, volgens de bekende les van *Machiavel: verdeel en heersch!*: Zoo werpt men zich in een zeker, onberekenbaar kwaad, om een louter hersenschimmig te vermijden. — Op den noodkreet van *jesuit*, door listvol ministerieël guichelspel aangeheven, verdwijnt de heilige grondwet zelve naar den achtergrond; men beeft, men siddert, men waant het vreesselijk slangenhoofd eener schrikbarende *Meduza* te zien. — Het verstand wordt door angst verbijsterd; een enkel denkbeeld bepaalt de werking der ziel tot een en hetzelfde vaste punt; krankzinnigheid is hiervan het natuurlijk gevolg, en in deze zielsverwarring vloeit de partijdige pen der van vuilaardigen laster, van schandelijken sectengeest, wrevel en wraakzucht. —

Met magtspreuken van paapsche domheid, priesterheerschappij, jesuitenlist, muiterij, kettermoordlust, monnikengeest, bijgeloof en dweepzucht, zonder eenige schaduw van voldoend bewijs aangevoerd, poogt men onschuldige landgenooten te beschuldigen, die geene andere misdaad plegen, dan dat zij in het vol gevoel hunner ontwaakte eigenwaarde, in het levendig besef hunner verkregen regten, met de plegtig bezworen wet der wetten in de hand, weigeren den fieren hals te krommen onder het vernederend juk van hervormde ministeriële heerschzucht....... Ja, onsterfelijke *Huig de Groot!* gij, die den eersten wetenschappelijken grondsteen legdet van het eeuwig regt der gezonde rede, hetwelk, ouder dan alle menschelijke overeenkomsten, onafhankelijk is van de magt van elken geweldenaar, gij, onverwelkbaar sieraad van ons dierbaar vaderland! ook uw groote, veel omvattende geest kende dat dweepziek nakroost, hetwelk overal de rijken beroerde, waar het ongelukkig de overhand verkreeg.

Tot nader betoog der treurige waarheid van deze beschouwing, zullen wij ons thans niet beroepen op het oneerwaardig lasterblad, de *Arnhemsche Courant*, die noordelijke bazuin van onverzoenbaren sektenhaat, die in ziedende gramschap nog onlangs de razernij had van de brutale magt van den sterksten, of het zoogenaamde *kaaiboeven-regt* in te roepen; maar wij vestigen thans alleen onze aandacht op het anderzins bij zuiver staatkundige onderwerpen meermaals gezond redenerend *Advertentie-blad*, in hetwelk wij in nommer 97 eene waarschuwende stem vernamen, dichterlijk overgevoerd, rijk aan herinnering, uit het eiland *Sint Helena*.

De dichter ontziet zich niet om het kille gebeente te verontrusten van dien *Grooten Reus*, die op deze rots sluimert, voor wiens onweêrstaanbare magt geheel Europa eens sidderde. Het donderend geluid zijner krachtvolle stem moet over den wijden Oceaan heenklinken, en tot in ons, door willekeur op deszelfs brooze zuilen waggelend staatsgebouw, doordringen....... Tot welk gewigtig doeleinde toch is de dichterlijke tooverroede hier zoo werkzaam?..... Voorzeker, om de eene of andere hoogst belangrijke waarheid te verkondigen. Hoort! Hoort!

Is het veelligt om de gekroonde misbruikers van magt, die geduchte les van wijsheid met onuitwischbare trekken diep in het hart te drukken (welke den dwingeland zelve met zoo veel nadruk door het verlies van de schitterendste kroon, en schepter proefondervindelijk trof), dat *alle volstrekte magt* alleen op *onregtvaardig* geweld is gebouwd, en dat dezelve, hoe schijnbaar stevig ook, de noodlottige kiem van *verwoesting* in hare eigene ingewanden voedt, die, volgens den eeuwig onveranderlijken aard der dingen, vroeg of laat zich eens moet ontwikkelen?.....

Of is het misschien, om misleide Vorsten nog bij tijds voor het klimmend gevaar te waarschuwen van gunstige verleening aan verradelijke raadgevers, aan dat valsch, vleijend, laagkruipend, baatzuchtig hofgedierte, hetwelk zich steeds in de stralen van elke opgaande zon zoo gaarne verwarmt en koestert?...... Of zal het vermoedelijk zijn, om de steeds mishandelde, onderdrukte, vertrapte, schandelijk verguisde, en toch geduldig lijdende volken met de troostrijke leer te verkwikken:

Dat de volken niet voor de Koningen zijn geschapen; maar dat deze eigenaardig bestemd zijn, om hunne regten te eerbiedigen, hunne regtmatige belangen te beschermen en te handhaven.

Van welk pligtmatig dienstbetoon, vooral onder het gebied eener plegtig bezworene grondwet, het dankbaar getrouw volk hunne beschermers kroont, hen met schatten overlaadt, aan het zweet van zijnes naasten vlijt ontwrongen, ja hen als eene onzichtbare aardsche Godheid vereert, in het vast vertrouwen, dat zij hier op aarde, zoo veel mogelijk, ook het levend toonbeeld zullen zijn der onzigtbare weldadige Godheid?.....

Neen, helaas! neen; dit is het waardig, verheven, gepaste doel niet der waarschuwende majestueuse stem, die het *Advertentie-blad* uit het rotsgevaarte van het eiland *Sint Helena* in dichtregelen laat hooren! Een raaskallend rijmelaar durft den eenmaal in Holland algemeen gehaatten wereldwinger uit zijn somber graf opwekken, waarin hij, tot heil der menschheid, rust, om zijne hulp in te roepen. — Maar wie is dan de geduchte vijand, welke den onoverwinnelijken heldenarm van den, in dit opzigt, grooten *Napoleon* moet verpletteren?..... Ach! ach! wie zou het kunnen gelooven? het is NB. dat afgesleten, oudwijvig, ellendig, kinderachtig, ministerieël spookzel, hetwelk nergens dan in het ontsteld brein van den herzenloozen, rijmenden, hervormden dweeper c. s. bestaat. — Het is NB. dat berucht *Loyola's* volkje! het is vuige ketterhaat!! het is dweepzucht!!! aan welk een en ander euvel de dichterlijke doodenopwekker zelf in eenen hoogen graad krank schijnt. —

Zoo waren de hollandsche *Don Quichotten* van dezen stempel, manmoedig, dapper, om, voor het heil des vaderlands, met eenen ontzagchelijken reus te strijden, maar ziet! het is een windmolen!!!.... en zulke, even zoo ellendige, als onverdiende smaadredenen durft die broddelaar in den mond van dien buitengewonen man leggen, die op zijn sterfbed aan allen verblindenden luister van bedriegelijke aardsche grootheid onttoogen, ongeveinsd verklaarde te sterven in den schoot der heilige roomsch-katholijke Kerk, getrouw aan de godsvereering zijner voorvaderen. — Gij, rijmende waarschuwer voor *Loyola's* kroost, voor ketterhaat en dweepzucht! Och, gij zijt een ongeroepen geneesheer! uwe eigene vuil beslagene tong bewijst onfeilbaar uwe persoonlijke ongesteldheid; genees toch uwe eigene kwaal, eer gij aan anderen uwe ongevraagde artsenij uitdeelt. — De roomsch-katholijken zijn immers in ons vaderland thans, zoo wel als vroeger, zeer gezond, en zullen het ook wel blijven, wanneer de gevaarvolle besmettelijke schurftheid van u en uws gelijken hen maar niet aansteekt...... *nam morbida facta pecus totum corrumpit ovile.*

Doch wij willen thans over het nietig onderwerp der waarschuwende stem uit *Sint Helena* niet breeder uitweiden; bij nadere gelegenheid zullen wij hetzelve, tot beschaming van die eeuwig onverzoenlijke lasteraars, in de onpartijdige schaal van het gezond oordeel wikken en wegen, wij zullen ons hier thans eenvoudig bepalen, tot de geschiedkundige aanwijzing eener ware en derhalve niet verdichte stem, die zich wezenlijk in Gelderland heeft laten hooren, kort na het vertrek der Franschen in 1813, op een tijdstip, dat de roomschen, die later ook hun bloed in de roemrijke velden van Waterloo, voor vaderland en Koning, met moedvolle trouw plengden, even zoo wel als vroeger tegen spaansche dwingelandij geheel opgetoogen waren van zuivere vreugd, in de blijde verwachting eener eindelijk gemeenschappelijke ineensmelting van belangen en eener betere toekomst.

Toen was het, dat op zekeren vroegen morgen, in eene der voornaamste steden van Gelderland, de kreet van de staatkundig zieltogende hervormde overheersching opging, die de algemeene blijdschap der roomschen moest verbitteren. — Eenige dichtregels van eenen vuigen ketterhater, en vervolgzieken dweeper, die echter niet tot *Loyola's* volkje behoorde, werden heimelijk verspreid, en welke die liefderijke broeder dienstbereidvaardig zelfs onder de voordeur van sommige roomsche ambtenaren had geschoven of laten schuiven: en zij luiden woordelijk als volgt.

»Weg kezen! in uw hok, weg papen! uit uw kerk,
»Gy hebt uw rol gespeeld in het regentenwerk.
»Weg! weg! gy burgerstem! die weleer de paapsche magt,
»In schyn van vryheidswerk, tot zulk een hoogte bragt.
»De raadzaal zy versierd met gereformeerde heeren!
»Die al dit kruisjesvolk wel zullen removeren.........
»Geen ambt of post, hoe klein, zal voor hen overig zyn,
»Men schuwe ze als de pest, men hate ze als venyn.
»Dat hatelyk gespuis, dat steunde op fransche magt,
»Is thans door ons beleid geheel tot niet gebragt.
»D'Égalité is dood; liberté legt op sterven,
»De Franschen moeten voort; wie zal de boel dan erven?
»De gereformeerde alleen, gewis geen papendom,
»Zoo gaat de wagen regt, zoo is de prins weerom,
»O prins! O edel vorst! beschermer van onze leer!
»Gedenk toch steeds aan ons, wy zien, God dank! u weer.
»De plannen zijn beraamd, *maar moeten langzaam werken,*
»Want langzaam gaat gewis, dat kan men zoo niet merken.

Deze dweepachtig vervolgzieke booze geest moge in ons ellendig ministerie gevaren zijn, wiens helsche pogingen thans genoeg bekend zijn tot vermoording van nêerlands grondwettige vrijheid, naar het talrijk verstandig gedeelte onzer hervormde waardige medeburgers, welke wij, roomschen, in weerwil van begrip-verschil over hoogere afgetrokkene bespiegelingen, als broeders blijven beschouwen, verfoeit met ons alle domme vooroordeelen, onteerend voor het liefdeademend christendom, uit sectenhaat in onverschillende tijden geboren. In allen gevalle zal gewis onze even zoo staatkundig, als godsdienstig helder verlichte Vorst steeds oneindig hoog verheven zijn boven zulke jammervol twist- en tweedragt wekkende, den staat verscheurende grondbeginselen; met den vasten blik op de grondwet gevestigd, plegtig bezworen, zal onze niet minder geëerbiedigde, dan geliefde Koning, naar het voorbeeld zijner doorluchtige heldenmoedige voorvaderen regt en billijkheid, dat is: zoo wel de heilige belangen des volks, als die zijner opbevlekte kroon,

weten te handhaven tegen elken vermetelen stoorder der openbare rust en eendragt, om het even, of deze een overdreven roomsche ijveraar, of wel een hervormde belangzieke dweeper zij. — De vader des vaderlands maakt geen onderscheid tusschen zijne kinderen.

Gelderland,
20 december 1829.

Uw bestendige Lezer,

Z. — 1829.

Voor de menschheid ware het te hopen, dat de edele pogingen van die heeren, welke hunne wenschen en bedoelingen tegen de uitoefening der geneeskunde, door de heelmeesters te platten lande, met den besten uitslag werden bekroond. Door de vergadering der presidenten van de respective geneeskundige commissien, in 's Bosch gehouden, verwachtte men eene voorstelling over de uitoefening der geneeskunde, meer heilzaam voor de maatschappij; tot ons leedwezen vernemen wij nogtans, dat er, hoewel met eene kleine meerderheid, besloten is, aan de platten lands heelmeesters de bevoegdheid te laten, om de inwendige geneeskunde uit te oefenen: welke hunne motiven zijn geweest, komt ons onbegrijpelijk voor, daar ieder genoegzaam overtuigd moet zijn, hoe gevaarlijk het zij, gezondheid en leven aan menschen te vertrouwen, welke, over het algemeen genomen, door eene ongeregelde studie, eenige slechts gebrekkige kennis hebben opgedaan, en hoe ondoelmatig, dezelve gelijk of vóór te stellen boven die, welke hunnen tijd hebben doorgebragt met zich alle takken, welke tot de geneeskunde in betrekking staan, eigen te maken, hunne geleerdheid en geneeskundige kennis hebben geput uit de bron der wijsheid (zoo als men eene hooge school mag noemen) en door de lessen der ondervinding, reeds vóór het eindigen van hunnen studietijd zijn doorgedrongen: ik zeg niet alleen gelijk, maar vóór te stellen. Een geneesheer mag nog in steden, noch te platten lande eenige heelkundige ziekten behandelen, hoewel tot zijne studien de chirurgie behoort, en hij, om doctor in de geneeskunde te worden, een examen heeft moeten ondergaan in de heel- en verloskunde, even zoo wel als in de geneeskunde, daar een platte lands heelmeester, al heeft hij nimmer gelegenheid gehad inwendige ziekten te *zien* behandelen, zich, na afgelegd examen, grootsch den naam van *doctor* toeëigent en in diens functien bij de zijnen onbeschaamd intreedt: men zal zeggen, een geneesheer kan zich onderscheiden van den heelmeester, door zijne meerdere kennis en ervaring, zijne grootere kunde zal blijken; maar wie beoordeelt den geneeskundigen? Hij, die hem niet beoordeelen kan; die het zoude kunnen, doet het niet, omdat hij vreezen moet beschuldigd te worden van kwaadspreken uit eigen belang, indien hij eenig nadeelig berigt gaf van iemand, die zich met hem in dezelfde betrekking stelt. De naam kan hen niet doen onderscheiden, daar zich de heelmeester gebelgd toont, indien men hem anders als met den naam van doctor bestempelt: hierbij komt nog iets, dat veel afdoet om opgang te maken, dat is het schijnbaar minder kostbare: de heelmeester kan door zijnen niet kostbaren leertijd, en daar hij twee, soms drie vakken uitoefent, zijne hulp tegen geringe belooning verleenen, daar een geneesheer eene allezins kostbare reeks van jaren eerst bij het middelbaar, daarna bij het hooger onderwijs veel van zijn vermogen moet ten koste leggen, waardoor hij een hooger salaris moet vorderen, ten einde ter belooning zijner opofferingen een aan zijnen staat geëvenredigd bestaan te vinden, den mensch in het algemeen het minst kostbare verkiezende, wordt hierin te meer door den heelmeester voldaan, daar bij eenen lijder, door eenen geneesheer behandeld, slechts eene aderlating of andere kleine *chirurgicale* dienst noodig wordende geoordeeld, moet men zijne toevlugt nemen tot eenen tweeden persoon, hetgeen steeds kostbaarder wordt, te meer, daar het meerendeel dier heelkundigen zich beleedigd achtende in hunne gewaande geleerdheid te zijn voorbijgegaan, de belooningen des te hooger vorderen, soms zelfs hunnen dienst den geneesheer weigeren, of het voorgeschrevene zeer onvolkomen uitvoeren: het natuurlijk gevolg hiervan is, dat een geneesheer te platten lande te zeer miskend, wordt genoodzaakt zich van daar te verwijderen, en zoo wordt de nijvere, zorgvolle en voor de maatschappij onontbeerlijke landman van kunstoefenaren ontbloot, overgelaten aan hen, die dikwijls ten kosten van gezondheid en leven hunner natuurgenooten een bestaan zoeken.

Ook in de steden bestaan vele onbevoegde geneeskunst-oefenaren; menig chirurgijn en vooral vroedmeester weet zich zulken invloed te verschaffen, dat hij zoo veel inwendige aandoeningen, op leven en dood, behandelt, als eenig geneesheer, niet zoo zeer bij de mingegoede, maar bij die, welke tot de eerste standen der maatschappij behooren, deze worden door de minderen gevolgd; ook betaalt men hun slechts de helft per visite, hetgeen voorzeker tot hunnen roem veel afdoet; men berekent niet, dat eene ziekte, welke onder eene doelmatige behandeling slechts weinige dagen ter herstelling vordert, onder het beheer van zulk een beunhaas weken, maanden duurt en niet zelden een allertreurigst einde neemt. — De commissien van geneeskundig toevoorzigt zijn dáár, om er op te waken, zal men mij toevoegen! Ja maar dat waken!!! Het is grievend voor den geneesheer zijnen lijdenden natuurgenoot in handen te zien van hen, die ten kosten hunner lijderen zich stellen in betrekkingen, waarvoor zij noch bevoegdheid, noch kunde bezitten. Dit is toe te schrijven aan het niet gevolg geven aan de bestaande verordeningen, en zoude kunnen worden tegengegaan, indien er strikt gewaakt werd op de uitvoering van het reglement, waarbij den apotheker verboden is geneesmiddelen te bereiden volgens voorschriften, welke door geenen bevoegden geneeskundigen zijn onderteekend; het is te wenschen, dat de verschillende misbruiken voor alsnog in de uitoefening der geneeskunde bestaande door de ophanden zijnde regeling dienaangaande zullen worden uit den weg geruimd en verhoed, dat te platten lande de verdienstelijke geneeskundige achter den halfgeleerden worde gesteld. —

Een uwer Geabonneerden.

VERZOEKSCHRIFTEN.

Op den 22 dezer zijn uit de gemeenten Nuenen, Gerwen en Nederwetten verzoekschriften, tot herstel der nationale grieven, aan de tweede kamer der staten-generaal opgezonden, voorzien met meer dan 400 handteekeningen, waaronder, behalve de twee assessoren, de geheele gemeenteraad, de R. K. geestelijkheid, het armbestuur, de schoolmeesters en, op twee na, alle voorname ingezetenen.

— Tot herstel derzelfde grieven zijn verzoekschriften aan de tweede kamer opgezonden uit Mierlo met 68 handteekeningen, waaronder een assessor, zes leden van den raad, pastoor en kapellaan — en uit Lierop met 67 handteekeningen, waaronder vijf leden van den gemeenteraad en een assessor.

De overige onderteekenaren zijn de gegoedste ingezetenen, meestal landlieden en tevens grondeigenaars.

CORRESPONDENTIE.

Het stuk uit *S....*, geteekend *een Geabonneerde,* kan niet geplaatst worden, als zijnde het daarin voorkomende slechts partikuliere geschillen, waarbij niet dan hatelijkheden gebezigd zijn.

Ook aan het stuk uit *Utrecht,* van *eenen vriend van Koning en Godsdienst, en vyand van oproer,* kan, om dezelfde redenen, geene plaats worden verleend.

Voorts worden ook niet geplaatst de naamlooze vragen, nopens de *Arnhemsche* en *Haarlemsche Couranten,* noch het stuk, getiteld: *Vaderlandschlievende Landgenooten,* door *eenen Vriend van Eendragt.*

⁂ Heden morgen, ongeveer vier ure, behaagde het den Almogenden God, mijnen teeder geliefden man, AUGUSTINUS VAN GILS, in leven medicinæ doctor te Tilburg, na eene kortstondige, doch hevige ziekte, en voorzien te zijn van al de aan de stervenden toe te dienen HH. Sakramenten onzer Moeder de H. Kerk, in den jeugdigen ouderdom van 36 jaren en 11 maanden, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen, mij nalatende, een vóór- en vier eigene kinderen.

Een ieder, die hem gekend heeft, zal genoegzaam overtuigd zijn, dat ik in hem eenen troostvollen Echtgenoot en mijne nog alle zoo jonge kinderen eenen liefderijken, zorgvuldigen vader verliezen.

Voorloopig overtuigd, dat vrienden en kennissen dit voor mij zoo allersmartelijkst gevoel, wel zullen beseffen, zoo verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.

TILBURG, De Wed. A. VAN GILS,
22 *december* 1829. Geboren VERBUNT.

BEKENDMAKING.

⁂ KOMMISSIE-KANTOOR TE *'s BOSCH.*

De ondergeteekende berigt, als naar gewoonte, aan de houders van RUSSISCHE OBLIGATIEN, waarvan de laatste Coupon met Januarij 1830 is verschenen, dat hij zich belast, om bij dezelve nieuwe stellen Coupons te bezorgen.

J. A. VAN ERTRIJCK.

De prijzen der granen, te Eindhoven, van dingsdag 29 December, zijn geweest:

Tarwe,	*het nederlandsch mud:*	f 00-» à 00-00.
Rogge,		« 4-50
Boekweit,		« 4-10 à 0-00.
Haver,		« 2-40 à 2-20.
Het nederlandsch pond boter.		« 0-68 à «-62.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 24 cents.		

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n° 20.

den. — De getrouwheid aan mijne pligten, aan Vorst en vaderland, was de eenigste drijfveêr mijner bemoeijing. —

»Ik vermeen als opregt rond Geldersman, hiermede niet anders, dan van het regt, hetgene ons de grondwet waarborgt, gebruik gemaakt te hebben. — Overigens blijft mij de oude leus indachtig «doe wel, en zie niet om.»

NIJMEGEN, 17 *december* 1829.

Theodoor, baron van *Scherpenzeel-Heusch*, lid der provinciale staten van Gelderland.

...... December, 1829.

Aan den Redacteur.

Gij zult, even als ik, de verklaring van heeren burgemeester en wethouders der stad Breda, in de *Bredasche Courant* gelezen hebben; namelijk, dat zij *het beneden zich* hebben geacht de *petitie, ter sluik* rondgedragen, te teekenen. Ik heb misschien dat fijne verstand dier heeren niet, immers ik begrijp de verklaring niet; maar mijn gering doorzigt doet mij dezelve als onvoorzigtig beschouwen. Het is waar, ik heb in geene publieke papieren, als onlangs in den *Courrier des Pays-Bas* van het verzoekschrift van Breda, ook, ik herinner het mij, voor drie of vier weken in den *Courrier de la Meuse,* melding gemaakt gezien: maar, en hier van houde ik mij verzekerd, ik weet, dat het verzoekschrift te Breda op dezelfde wijze als elders in omloop is gebragt; dat zelfs een der wethouders, welke thans, onbezonnen genoeg, het tegendeel verklaart, met het voornemen der aanzienlijkste ingezetenen is bekend gemaakt; en dat nagenoeg vier honderd personen, waaronder zich de aanzienlijkste der stad bevinden, dezelve hebben geteekend. Of de petitie nu beschouwd moet worden, *ter sluik* rondgedragen te zijn, omdat zij niet *aan den burgemeester,* welke, wij zeggen het rondborstig, dezelve niet zoude geteekend hebben, is aangeboden; beslissen wij liefst niet, maar dat het publiek oordeele: ik voor mij vermeen, dat ik zoo veel regt heb, het huis van den burgemeester, met een verzoekschrift tot herstel van grieven, voorbij te gaan, als ik regt heb, om zijn edel achtbare als notaris met eene akte of verkooping al of niet te begunstigen. *Tot narigt der petitionarissen.*

Ik zoek te vergeefs, waarin de sluikerij bij het in omloop zijn der petitie zou hebben bestaan; maar ik houd mij overtuigd, dat heeren burgemeester en wethouders van Breda, welke te zeer voor hunne ingezetenen zijn bezorgd, en dus te kiesch zouden zijn, om deze met eene vernederende verkleuring te bejegenen, zich in de uitdrukking hebben vergist; en ik word in mijne meening versterkt, wanneer ik mij herinner, dat op de *uitboezeming bij het lezen der koninklijke boodschap* enz. door die heeren is ingeteekend, hoewel dezelve op dezelfde wijze, en niet anders als de petitien, en dus ook, volgens de verklaring der heeren burgemeester en wethouders, *ter sluik* is rondgedragen. Ik ben in de gelegenheid geweest op dezelve in te teekenen; ik heb het beneden mij geacht, niet omdat zij *ter sluik* werd rondgedragen; maar omdat ik onderteekenaar eener petitie, tot herstel van grieven was, welke voor niemand meer ter sluik bestaan, maar door het ministerie en deszelfs zendelingen soms nog worden tegengesproken.......

Een Patentpligtige, zonder patent

P. S. Men wil, dat, toen de burgemeester te Breda het beneden zich verklaarde de petitie te teekenen, en enkel als burgemeesteren dus als afhankelijk der regering sprak, men weigt ... tweede verklaring van zijn edel achtbare als notaris; men is nieuwsgierig te vernemen, welke taal zijn edel achtbare als zoodanig voeren zal; men mag het veronderstellen, dat hierin meer zijne afhankelijkheid van zijne ingezetenen zal door stralen.

Oisterwijk, 25 december 1829.

Aan de Redactie van den Noord-Brabander.

Te regt zegt gij in uw blad van den 24 dezer, dat, als men de manifesten, circulaires enz. enz., die van verschillende ambtenaren zijn uitgegeven, leest, men het vaderland door binnen- of buitenlandsch geweld in gevaar zoude denken. En, daar er van het hoofd van ons gemeentebestuur ook eene soort van proclamatie is in het licht gekomen, van welke niemand, die niet met het voorgevallene in deze gemeente bekend is, het doel kan bevroeden, zoudt gij mij genoegen geven, door middel van uw blad dit voorgevallene te willen publiek maken; dewijl soms de een of andere vreemdeling ons dorp doorkomende, anders wel in den waan zoude kunnen gebragt worden, alsof de inwoners van Oisterwijk een hoop oproermakers zijn. —

Nadat alhier met geestdrift een verzoekschrift geteekend was geworden tot herstel der nationale grieven, was elk rustig; en, men wachtte geduldig den afloop der beraadslagingen onzer vertegenwoordigers af; en, ofschoon onze grieven steeds het voorwerp aller gesprekken was, sprak echter niemand eenige onbescheidene taal; tot eindelijk op zaturdag den 19 dezer, de assessoren en de raden van het gemeentebestuur, bij den burgemeester onzer plaats werden ontboden, en ondervraagd of zij ook de bewuste petitie geteekend hadden; en zoo ja, of zij wel wisten wat zij geteekend hadden, dat zij eene daad hadden gedaan, welke het gouvernement zeer euvel opnam, dat men hoopte, dat een ieder in het vervolg voorzigtiger zoude zijn, en zulke *onrust verwekkende* dingen niet meer zouden doen (!!). Behalve het gemeentebestuur zijn er nog eenige andere personen, bij de burgemeesterlijke inkwisitie, over dezelfde punten verhoord geworden; daar nu de ondervraagde personen, uitgenomen sommige leden van het plaatselijk bestuur, tot de min onderrigte klasse behooren, en onze inkwisiteur juist diegenen te huis liet, welke hem op al zijne vragen behoorlijk konde antwoorden, zoo blijkt het duidelijk, dat men deze verhooren slechts had begonnen, in hoop van door overreding de bekentenis af te persen, van de petitie geteekend te hebben zonder deszelfs inhoud te kennen; en men een *opregt berouw* over de gedane *misdaad* zoude betoonen. Toen dit doel echter niet naar genoegen konde bereikt worden, verscheen er eensklaps, als een bewijs van de hooge wijsheid van onzen burgemeester, eene proclamatie *aan de ingezetenen van Oisterwyk.* Zonder van het boven verhaalde iets te weten, zag ik dat stuk het eerst aan de roomsch katholijke Kerk aangeplakt; en dewijl het zonder *naamteekening* was, meende ik, dat het een paskwil of spotschrift was; maar de zaak nader onderzoekende, steeg mijne verwondering ten top, omdat men mij berigtte, dat dergelijk geschrift in de voornaamste herbergen dezer gemeente op last van onzen burgemeester was vastgehecht. Weinige konden de *rustige* bedoelingen van onzen *ambtenaar van policie* begrijpen, tot het verhoor omtrent de petitie ondergaan, ruchtbaar werd; en nu dacht men, dewijl er in onze gemeente niets anders was voorgevallen, dat het petitie-teekenen: de *heillooze beginselen*, de *ontruste gemoederen,* de *misleiding,* de *gevaarlyke dwaling* enz. was; maar niemand weet, wat de steller der bekendmaking, gelijk hij dien noemt, door de uitdrukkingen wil verstaan hebben; want misleiding omtrent het petitioneren heeft hier zeker geen plaats gehad, dewijl men met de petitie niet heeft rondgegaan; maar elk *vrywillig* zijnen naam heeft komen teekenen op de plaats waar deze was ter nedergelegd, en hierdoor vervallen van zelfs de overige gebruikte termen. Wie nu de *rustigen* in onze gemeenten zijn, kan ook niemand begrijpen, want gelijk ik boven zegde, onder en na het petitie-teekenen, was hier alles rustig, tot zaturdag den 19, en wel sedert het onderzoek en de proclamatie, wanneer men onrustig is geworden, en diegenen, welke men waarschijnlijk den naam van *rustigen* wil geven, dat is die de petitie niet geteekend hebben, hooge twisten hebben verwekt in die openbare plaatsen van bijeenkomst, over het al of niet bestaan van grieven, het doelmatige van het petioneren, enz.

Men konde des te minder zich het gedrag van onzen burgemeester uitleggen, dewijl de petitie reeds verzonden was, en men gedurende het petitioneren van geene tegenwerking had gehoord; tenzij men hiervoor wilde nemen de bemoeijing van zekeren persoon, die wegens zijn beroep (barbier) bij vele menschen moet komen; en die, tevens brievenbesteller zijnde, zich ambtenaar waant; deze sprak gedurig van het jaar *zeven en tachtig,* de patriotten, de pruisschen en ik weet niet wat nog al, om de menschen af te schrikken. Eerst dacht men, dat die zich noemende ambtenaar slechts voor eigene rekening wilde tegenwerken, doch toen een der, op zaturdag den 19, verhoorde personen zeide, «kijk, dat is aardig, onze b.........r spreekt juist gelijk mijn baardscheerder;» weet men niet meer wat men hiervan denken moet.

Wat zoude onze burgemeester nu wel met zijne bemoeijingen bedoeld hebben? Zoude de man ook soms niet te ver gegaan zijn? of zoude hij ook, door zijnen ijver, de bevordering zijner zonen hebben trachten te bewerken?

Uw bestendige Lezer.

P. S. Ik zend u hierbij een afschrift van het *curieuse* stuk, het ware zonde dat het in de vergetelheid werde gedompeld.

Aan de ingezetenen van Oisterwyk!

Het is den meesten ingezetenen dezer gemeente niet onbekend, dat sedert eenigen tijd heillooze beginselen, omtrent de vaderlijke regering, waaronder wij leven, zijn verspreid geworden.

Onze Koning dan, heeft in zijne hooge wijsheid goedgevonden den gevoelens, voornamelijk over de zoogenaamde grieven, als daar zijn, vrijheid van onderwijs, ministeriële verantwoordelijkheid, gelijke regten, enz. enz. enz., bij eene koninklijke boodschap aan de natie bekend te maken.

En ik van mijne zijde alles willende toebrengen, wat mij immer mogelijk is, om de ontruste gemoederen tot beter inzien te brengen, verwittig mits dezen mijne misleide ingezetenen,

Dat de voorschreven koninklijke boodschap ter lezing zal liggen op het raadhuis van heden af.

Hopende, dat door de lezing van dat stuk, de ingezetenen die in opinie van de *rustigen* mogten verschillen, van hunne *gevaarlyke dwaling* met een opregt berouw mogten terugkeeren, waartoe ik mij daar, waar het mij mogelijk zijn zal, door het geven van nadere inlichtingen aanbiede.

Opdat in hunne harten mogen terugkeeren de eerbied en erkentelijkheid die zij zoo zeer verschuldigd zijn, aan de langmoedigheid en het edel vertrouwen van den besten der Koningen.

Moetende ik ten slotte nog doen opmerken, dat Z. M. w

naar hoogstdezelfs verklaring onveranderlyk is.

OISTERWIJK, De burgemeester van Oisterwijk
19 *december* 1829. (*Get.*) P. E. WIERDSMA.

De ambtenaar van policie in de gemeente Oisterwijk gelast N. N. om deze bekendmaking op de meest in het oog vallende plaatsen van zijne herbergkamer, tot nader orde vast te hechten.

(*Get.*) P. E. WIERDSMA.

Het volgende *Uittreksel uit een Familiestuk* is aan de *Redactie* ter plaatsing toegezonden.

ROMULUS EN *REMUS*.

Numitor was niet uit den bloede de grootvader van *Romulus* en *Remus*, zoo als de meesten beweren, maar hij was van hen, even als van de andere Romeinen, de *groote* of *algemeene* vader, de vader des vaderlands, *patriæ pater* — even min waren *Romulus* en *Remus* broeders — beide deze menschen schenen voor hooge stadsbedieningen geschikt; zij onderscheidden zich door den edelen zwier hunner gestalte, buitengewone ligchaamskrachten, schrander beleid en onverschrokken moed, terwijl *Remus* door *Romulus* in oordeel en beradenheid overtroffen werd, en de laatste dus geboren scheen, om niet wederregtelijk geregeerd te worden: beide spruitten uit een edel geslagt voort, nogtans kon *Remus*, om zijne godsdienstige denkwijze, alleen onder de *Patriciërs* en moest *Romulus*, om dezelfde reden, onder de *Plebejers* gerekend worden. Bij het overweldigen van den staat en het verjagen van den goeden *Numitor*, vreesde *Remus* het slagtoffer te zullen worden van de bloeddorstige krijgsbenden: daar de aanvoerders van deze krijgslieden ook meest uit eenen *Plebejers* stam geboren waren, nam *Remus* zijne toevlugt tot den vader van *Romulus* — deze, om hem aan de wraakzuchtige bende te onttrekken, verborg hem onder zijne slaapstede — hier werd hij als lid van het huis behandeld, totdat hij vrij naar zijne huisgoden konde terugkeeren. En deze menschlievende daad schijnt de oorzaak te zijn, dat deze twee menschen, die de oogen van geheel de romeinsche staten tot zich getrokken hadden, door velen voor broeders gehouden werden.

Eenigen tijd na deze overweldiging bekleedde *Romulus* het oppergezag in de stad — hij schitterde bijzonder uit in regtvaardigheid jegens allen en te heerschen zonder willekeurig te gebieden, eerbiedig bemind zonder slaafsch gevreesd te worden, was zijn oogmerk.

De herstelling van den geëerbiedigden *Numitor* en het erfgoed zijner doorluchtige voorvaderen, maakten een einde aan de regering van *Romulus*, aangezien de staatsbedieningen bevorens alleen voor de geslachten der *Patriciërs* waren geweest, en *Numitor*, de verdiensten van den stam van *Remus* nog indachtig was (dit willen wij liefst gelooven), werd aan deze de heerschappij der stad opgedragen (hier is een vak uit een handschrift gescheurd, waarop waarschijnelijk al de edele daden, die *Remus* verrigt heeft, beschreven stonden). Eindelijk vind ik: *Remus* was krijgszuchtig en de geheele stad zoude weldra de gedaante eener krijgs-school gekregen hebben, hadde *Romulus*, die over het algemeen stout van karakter was, dit niet tegengegaan.

Numitor had eenigen tijd na zijne herstelling bepaald, dat in alle steden, waar binnen de muren eene volksplanting van vijfen twintig honderd personen bestond, *merkelyke* krijgsoefeningen moesten gehouden worden. *Remus* gaf zijne stad op als het voorschreven getal bevattende. *Numitor* stelde van de, in de stad, door *Remus* opgerigt wordende *Curiæ* tot aanvoerder aan eenen *Patriciër*, uit den stam van *Remus* en onder andere *Plebejers*, benoemde hij tot *Curio*, eenen neef van *Romulus*. *Romulus*, het eigendunkelijk gezag en de wederregtelijke handelingen van *Remus*, het gevolg van een te groot opgegeven getal der stadsbevolking, bemerkende, gaf onderscheidene malen, met eene juistheid van voordragt, eene rondheid van stijl en eene overtuigende welsprekendheid aan *Remus* te kennen, dat hij niet dulde, dat zijne stadgenooten en bijzonder zijn neef, onder willekeur zouden bukken, hij diende krachtdadige vertogen bij den *senaat* in. *Remus* stoorde zich hier niet aan! maar gaf zich alle moeite, om de krijgsoefeningen in werking te brengen. De tot den krijgsdienst benoemde manschappen werden opgeroepen om op eenen *heuvel* (of dit den geliefkoosden *Aventynschen Berg* was, vind ik niet) bijeen te komen: de *Romuliaansche Curio*, die de kluisters van zulk een willekeurig gezag wilde afwerpen en met meer anderen weigerde deze oproeping te gehoorzamen, werd geboet en uit dankbaarheid aan *Romulus*, voor zijne voormaals bewezen diensten, door *Remus* met arrest bedreigd!

,.... *Romulus* voldeed deze boete onder *protest*, met vier en twintig het borstbeeld van *Numitor* dragende zilveren penningen; hij dreigde, uit wraakzucht, het hierover te zullen doen donderen (hieruit zoude men kunnen afleiden, dat hij wel met *Jupiter* stond). *Remus* zegde, als het er maar niet bij bliksemt! dan antwoordde *Romulus*, zult gij veel eerder dan ik, getroffen worden!

De *Plebejers*, die in dit alles het heldhaftig gedrag van *Romulus* bewonderden, luisterden naar zijne heilzame raadgevingen. Hij zeide hun: het gebeurde is onwettig. Zit zaker, dat, wanneer deze wederregtelijke handelingen aan de ooren van den regtvaardigen *Numitor* komen, de oproepingen tot merkelyke krijgsoefeningen zullen gestaakt worden: dit belatte de *Remus* niet zijn begonnen ontwerp voort te zetten — hij wilde eene uiterste wanhopige poging beproeven — hiertoe had hij de, tot krijgsmannen benoemde manschappen doen vergaderen op den *Heuvel*, — verscheen zelf aldaar onder geleide van gestrenge en gewapende mannen — nu werd aan hen schild, pijl en pijlkoker aangeboden, onder bedreiging, dat diegenen hunner, die deze niet aannamen, zich tusschen de gewapende manschappen zouden moeten vervoegen: enkele lafhartigen of vreesachtigen gehoorzaamden hieraan, maar de groote meerderheid weigerde deze wapentuigen vrijmoedig, onder inroeping der wet: de eerste dezer ging op bevel onder de gewapende schaar — de overige begaven er zich vrijwillig onder. *Remus* bemerkte, dat de romeinsche burgers, wanneer zij achter de wet verschanst zijn, zich door geene bedreigingen laten overwinnen en zond hem allen weg: en hiermede eindigden deze laatste, regtaardige krijgsoefeningen onder het geroep der krijgsknechten van:

Vivant!!!... heus!!! Vivant Romulus *et* Numitor!!!

*** Heden overleed alhier, aan eene langdurige ziekte, in den ouderdom van 70 Jaren, van de H. H. Sakramenten voorzien, Mejufvrouw *HENDRINA PARDESKI*, weduwe van den heer *P. J. VAN HEESWIJK*; strekkende deze tot kennisgeving aan hare vrienden en geloofsgenooten, met verzoek van het aandenken in de gebeden tot rust der ziel.

WAGENINGEN,

den 29 december 1829. I. M. BAAL.
J. J. HENDRIKX.
Executeuren.

*** *UIT DE HAND TE KOOP*

Een compleet, wel geproportioneerd en fraai voorfrond hebbende KERKORGEL, bestaande uit een acht voets werk; zijnde de Klavieren lang 4½ Octaaf met de daarbij behoorende blaasbalken en verdere toebehoorten van dien.

Adres bij de Uitgevers dezes onder Letter V. Brieven franco.

PRIJZEN DER VOLGENDE EFFECTEN.

AMSTERDAM, 29 DECEMBER.

Nederlanden.				*Gebl.*
Werkelijke Schuld. . . .	à 2½	pCt.	62 1/4 - 3/4	62 5/8
Uitgestelde dito			1 1/8 - 1 3/16	1 5/32
Kansbiljetten.		f	25 1/4 - 3/4	25 1/4
Stellen van uitgeloten dito.			-	
Amortisatie-Syndikaat	4½	pCt.	101 1/4 - 3/4	101 3/8
Domein Losrenten	2½	«	98 1/4 - 3/4	98 1/2
Handel-Maatschappij.	4½	«	87 1/2 - 88	87 3/4
Frankryk.				
Inschrijving op het Grootboek.	3	«	85 - 1/2	85 1/4
Certifikaten van dito. . . .	«	«	79 - 79 1/2	79 1/4
Rusland.				
Bij *Hope* en C°.	5	«	103 3/4 - 104 1/4	104
Negociatie 1828.	5	«	103 3/4 - 104 1/4	104
Inschrijving op het Grootboek.	6	«	67 - 1/4	67 1/8
Certifikaten van dito. . . .	«	«	67 1/4 - 3/4	67 1/2
Cert. dito Hamburg Admin. .	5	«	99 1/4 - 3/4	99 1/2
Dito te Londen genegocieerd .	«	«	100 1/2 - 101	100 3/4
Pruissen.				
In Londen genegocieerd. . .	«	«	111 1/2 - 112 1/2	
Idem 2de Ligting	«	«	111 1/2 - 112 1/2	
Spanje.				
Neg. bij *Hope* en C°	5½	«	35 1/4 - 36 1/4	35 3/4
Te Parijs en Londen gedomd.	5	«	9 1/2 - 10	9 5/8
Renten perpetuel	«	«	63 - 1/2	63 1/4
Coupons		f	11 - 14	
Polen.				
Loten		f	99 1/2 - 100 1/2	100
Weenen.				
Bank.	5	pCt.	102 1/4 - 3/4	102 1/2
Dito.	4	«	91 1/4 - 3/4	91 1/2
Certifikaten.	2½	«	59 1/2 - 60	
Metaliek.	5	«	100 1/4 - 3/4	100 1/2
Dito te Londen genegocieerd.	«	«	100 1/4 - 3/4	100 1/2
Dito.	2½	«	56 1/4 - 3/4	56 1/2
Bank-Aktien	3	«	1528 - 1532	1530
Aandeelen f 100 bij *Rotschild*.		«	212 - 215	
Dito « 250 dito . . .	4	«	401 - 403	
Napels.				
Cert. bij *Lamaison* en *Bouwer*.	«	«	-	
Dito Napelsche Adm.	«	«	87 - 1/4	87 1/8
Dito te Londen genegocieerd .	«	«	98 3/4 - 99 1/4	99
Denemarken.				
Negociatie in Londen. . . .	«	«	75 1/4 - 3/4	75 1/2
Engeland.				
Geconsolideerde	«	«	95 - 1/4	

Te 's BOSCH, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, n° 2b.